

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS
EKONOMIKOS POLITIKOS GRUPĖ**

PAŽYMA

DĖL JURIDINIŲ ASMENŲ NEMOKUMO ĮSTATYMO NR. XIII-2221 1, 2, 4, 6, 9, 10, 15, 17, 26, 27, 28, 31, 32, 33, 35, 40, 41, 42, 43, 62, 63, 64, 77, 94, 95, 103, 104, 110, 111, 114, 130 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO, ĮSTATYMO PAPILDYMO 102¹, 102², 102³, 111¹ STRAIPSNIAIS IR ĮSTATYMO PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMO, FIZINIŲ ASMENŲ BANKROTO ĮSTATYMO NR. XI-2000 5, 6, 7, 8, 14, 21, 23, 25, 29, 30, 31 STRAIPSNIŲ IR PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMO, GARANTIJŲ DARBUOTOJAMS JŲ DARBDAVIUI TAPUS NEMOKIAM IR ILGALAIKIO DARBO IŠMOKŲ ĮSTATYMO NR. XII-2604 3, 6, 7 IR 19 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, DARBO KODEKSO 208 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO IR CIVILINIO KODEKSO 2.66 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTŲ (TAP-20-2136(3) (TAIS-20-10389(4))

2021-02-17 Nr. NV-326

Vilnius

Rengėjas: Finansų ministerija.

Tikslas: įgyvendinti Restruktūrizavimo ir nemokumo direktyvą, sudarant sąlygas didinti juridinių asmenų restruktūrizavimo ir fizinių asmenų bankroto procesų efektyvumą.

Esama situacija:

- nereglamentuoti atvejai, kai juridinio asmens restruktūrizavimo proceso metu dėl to paties juridinio asmens pateiktas prašymas inicijuoti bankroto procesą, taip pat nereglamentuoti tarp juridinio asmens ir jo kreditorių sudarytų sutarčių nutraukimo ar keitimo klausimai;
- nereglamentuoti darbo santykiai restruktūrizavimo proceso metu. Darbo kodekse nustatyta, kad restruktūrizavimas nekeičia darbuotojų darbo sąlygų ir negali būti teisėta priežastis nutraukti darbo santykius, tačiau restruktūrizavimo plane gali būti numatyti struktūriniai pokyčiai, dėl kurių gali prireikti darbo santykių nutraukimo;
- nenumatyta galimybė patvirtinti restruktūrizavimo planą, jei jam nepitaria juridinio asmens dalyviai arba restruktūrizavimo plano paveikiami kreditoriai grupėse;
- nėra nustatytos nemokumo administratoriaus funkcijos administruoti žemės ūkio subjektų reikalavimų tenkinimo;
- nėra nustatyto konkretaus termino, per kurį gali būti skundžiami nemokumo proceso dalyvių sprendimai ir (ar) veiksmai (neveikimas) nemokumo proceso metu;
- nereglamentuoti nemokumo administratoriaus, administruojant restruktūrizavimo procesą, atlygio dydžio nustatymo klausimai, tai yra sutartinis nemokumo administratoriaus ir juridinio asmens klausimas.

Esmė:

- siūloma nustatyti juridinio asmens būseną – juridinio asmens nemokumo tikimybę, kuri būtų suprantama kaip juridinio asmens padėtis, kai yra reali tikimybė, kad juridinis asmuo taps nemokus per artimiausius tris mėnesius, ir nustatyti teisę inicijuoti juridinio asmens nemokumo procesą, esant juridinio asmens nemokumo tikimybei;
- nustatyti, kad prašyme paskirti nemokumo administratorių turi būti nurodyta ir siūlomo atlygio už restruktūrizavimo proceso administravimą nemokumo administratoriui suma;

- nustatyti, kad jeigu juridiniam asmeniui yra iškelta restruktūrizavimo byla ir teismui yra pateikiamas pareiškimas dėl bankroto bylos iškėlimo juridiniam asmeniui, toks pareiškimas paliekamas nenagrinėtas;
- siūloma nustatyti, kad bet kokios restruktūrizuojamo juridinio asmens ir kreditoriaus sudarytos sutartys, kurių terminai nėra suėję, negali būti nutraukiamos ar keičiamos juridinio asmens nenaudai vien dėl to, kad teismas priėmė nutartį dėl pareiškimo teismui dėl restruktūrizavimo bylos iškėlimo priėmimo arba juridiniam asmeniui yra iškelta restruktūrizavimo byla;
- nustatyti, kad kreditoriams, suteikusiems naują ir (ar) tarpinį finansavimą, negali būti taikoma civilinė, administracinė atsakomybė arba kilti baudžiamoji atsakomybė, argumentuojant, kad toks finansavimas sukelia neigiamų pasekmių visų kreditorių interesams, išskyrus atvejus, kai tai buvo padaryta pažeidžiant įstatymus arba apgaule;
- siūloma papildyti Darbo kodeksą nurodant, kad su darbuotojų atstovais konsultuojamasi prieš priimant sprendimą dėl restruktūrizavimo;
- siūloma nustatyti, kad Garantinio fondo išmokos būtų skiriamos ir restruktūrizuojamų įmonių darbuotojams;
- siekiant efektyvesnio perspektyvių restruktūrizavimo planų patvirtinimo ir sudaryti galimybę išsaugoti gyvybingą verslą, kuris gali būti svarbus savo veiklos mastu arba pobūdžiu šalies ekonomikai, siūloma pasinaudoti Restruktūrizavimo ir nemokumo direktyvos galimybe ir numatyti galimybę teismui patvirtinti restruktūrizavimo planą nesant juridinio asmens dalyvių pritarimui. Teismas turi vertinti aplinkybes dėl nepritarusių kreditorių reikalavimų tenkinimo apimties dydžio bankroto atveju, jei restruktūrizavimo planą apskundžia šiam planui nepritaręs kreditorius, nepriklausomai nuo to ar restruktūrizavimo planas tvirtinamas esant kreditorių grupių pritarimui ar tvirtinant šį planą esant paveikiamų kreditorių nepritarimui. Šiuo atveju teismui numatoma galimybė pasitelkti teismo ekspertą;
- siūloma nustatyti, kad baigus fizinio asmens bankroto procesą fiziniam asmeniui negali būti taikomi draudimai užsiimti individualia, ūkininko ar kita veikla, draudimai naudotis valstybės teikiamos pagalbos verslui priemonėmis ar kitų teisių apribojimai, grindžiami vien tuo, kad jam buvo iškelta bankroto byla;
- Įstatymų projektams įgyvendinti reikės papildomų Garantinio fondo lėšų išmokoms restruktūrizuojamų juridinių asmenų darbuotojams. SODROS skaičiavimu, prognozuojamas lėšų poreikis būtų apie 1 028 tūkst. Eur.

Derinimas:

- derinta su Teisingumo, Ekonomikos ir inovacijų, Žemės ūkio, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijomis, SODRA, Lietuvos banku, Lietuvos bankų asociacija, Teisėjų taryba, Nacionaline teismų administracija, VMI, Nemokumo administratorių rūmais, Lietuvos profesinių sąjungų konfederacija, Valstybine duomenų apsaugos inspekcija, Lietuvos administratorių gildija;
- derinimo pažymoje dėl Žemės ūkio ministerijos pastabos pažymima, kad žemdirbių reikalavimų tenkinimas iš valstybės biudžeto lėšų savo esme niekuo nesiskiria nuo darbuotojų reikalavimo tenkinimo Garantinio fondo lėšomis. Nemokumo administratorių rūmų pasiūlymui riboti nemokumo administratoriui fiziniam asmeniui galimybę dirbti daugiau nei viename juridiniame asmenyje nepritariama, nes, anot Finansų ministerijos, toks ribojimas prieštarautų tiek Reglamentuojamų profesinių kvalifikacijų pripažinimo, tiek

Paslaugų įstatymams, pagal kuriuos negalima nepagrįstai riboti asmenis užsiimti veikla.

- Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė 2021 m. sausio 22 d. išvadoje Nr. NV–141 išvadoje pateikė pastabų dėl pateiktojo įstatymų projektų paketo;
- klausimas aptartas 2021 m. vasario 2 d. tarpinstituciniame pasitarime. Žemės ūkio ministerija sutiko su Finansų ministerijos argumentais dėl teiktos pastabos. Kitos institucijos pasitarimo metu pastabų neturėjo;
- projektų paketas patikslintas atsižvelgiant Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės teiktas pastabas.

Atitikties Vyriausybės programai: tiesiogiai Vyriausybės programos nuostatos neįgyvendinamos.

Dalykinio vertimo išvada: siūlytina patikslintą įstatymų projektų paketą svarstyti Vyriausybės posėdžio B dalyje, kaip plačiau pristatytiną.

Patarėjas

Saulius Gaigalas

Saulius Gaigalas, tel. 8 706 63 789, el. p. saulius.gaigalas@lrv.lt